

MOTTATT
16 APR 2010

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep.
0030 Oslo

Vår dato 9. april 2010
Deres dato 8. januar 2010
Vår referanse 261438/AEN/-
Deres referanse 09/585-HK

Høringsuttalelse - datalagringsdirektivet

Næringslivets Hovedorganisasjon viser til felles høringsnotat datert 8. januar 2010 fra Samferdselsdepartementet, Justis- og politidepartementet og Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet om det såkalte datalagringsdirektivet (direktiv 2006/24/EF).

NHO anbefaler at direktivet implementeres i norsk rett, og videre at den betydelige implementeringsfriheten som ligger i direktivet, benyttes. Våre kommentarer er for øvrig i hovedsak begrenset til hvordan direktivet bør implementeres i norsk rett.

NHO legger innledningsvis vekt på at EU-domstolen i februar 2009 slo fast at hjemmelsgrunnlaget for datalagringsdirektivet er EF-traktatens artikkel 95, d.v.s. at dette er et indre markedsdirektiv. Som indre markedsinstrument er direktivet EØS-relevant og implementeringspliktig for Norge.

Flere interesser har blitt stilt opp mot hverandre i debatten om datalagringsdirektivet. Det dreier seg i hovedsak om behovet for effektiv bekjempelse av alvorlig kriminalitet sett i f.h.t. behovet for betryggende personvern. I tillegg må behovet for å sikre et effektivt indre marked fremheves. Dette siste hensynet utgjør selve hjemmelsgrunnlaget for direktivet, men har likevel vært lite fremme i debatten.

NHO mener at den store implementeringsfriheten datalagringsdirektivet gir, legger forholdene til rette for å finne en akseptabel balanse mellom de ulike interessene. Denne friheten må benyttes til å balansere interessen for effektiv bekjempelse av alvorlig kriminalitet mot personverninteressen, samtidig som næringslivets interesser i et effektivt indre marked med like konkurransevilkår ivaretas. Like konkurransevilkår innbefatter muligheten for like effektiv kriminalitetsbekjempelse.

NHO begrenser sine kommentarer om hvordan direktivet bør implementeres til følgende temaer:

Staten må dekke kostnadene og lagring bør skje sentralt

Samfunnets behov for effektiv bekjempelse av alvorlig kriminalitet er den dominerende begrunnelsen for datalagringsdirektivet. NHO mener at det er urimelig at tilbyderne skal dekke kostnadene forbundet med å legge til rette for å ivareta denne samfunnsinteressen. Staten bør dekke så vel tilretteleggelseskostnadene som uthentingskostnadene.

Ettersom den utvidede lagringen skal skje for å sikre viktige samfunnsinteresser, bør lagringen skje sentralt og i statlig regi. Dette vil også være et vesentlig bidrag til at personvern hensyn ivaretas på en god og enhetlig måte.

Det bør stilles strenge krav til hvem som skal gis tilgang til dataene og hvordan tilgangsbeslutning skal fattes

Målet må være å finne den reguleringen som ivaretar personvernet og rettssikkerheten best. NHO er enig med departementene i at det kun bør være politi- og påtalemyndighetene som skal kunne hente ut trafikkdata. Dette bør også medføre en gjennomgang av eksisterende regelverk, for å fjerne eventuelle hjemler andre etater måtte ha til å hente ut slik data.

I høringsnotatet nevnes den hjemmelen Finanstilsynet er gitt i verdipapirhandelloven til å hente ut trafikkdata. NHO er også enig i at det som hovedregel må kreves rettslig beslutning for å gi politi- og påtalemyndighet tilgang, og at retten kun kan gi slik tilgang ved skjellig grunn til mistanke.

Tilgang til data skal kun gis «i særlige saker»

Det er et vilkår i direktivteksten artikkel 4 at tilgang til data kun skal gis i «særlige saker». Vilkåret kan ikke forstås på annen måte enn at det skal være en terskel av betydning, nettopp for å sikre en balansering av de ulike interessene. NHO mener at tre års strafferamme ikke er nok. Ved å sette strafferammen så lavt, inkluderes for eksempel simpelt tyveri som «særlige saker», noe som ikke virker rimelig ut fra direktivets formål.

NHO mener at fem års strafferamme er mer i tråd med direktivets formål. Dette er strafferammen etter straffeprosessloven § 216b, om kommunikasjonskontroll, som er et sammenliknbart tiltak. For øvrig er NHO enig i at det er fornuftig å supplere strafferammegrensen med en konkret opplisting av andre straffebud som må anses som «særlige saker».

Vennlig hilsen
NØRINGS- OG HANDELSLIVETS HOVEDORGANISASJON

John G. Bernander
Administrerende direktør